

POSTANOWIENIE

15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 15 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku W.S.

z udziałem S.D. i M.D.

o stwierdzenie nabycia spadku po S.D.1,

na skutek skargi kasacyjnej S.D.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 17 stycznia 2020 r., XVI Ca 387/19,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 17 stycznia 2020 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił apelację uczestnika S.D. od postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku z 2 października 2018 r., którym stwierdzono, że spadek po S.D.1 na podstawie testamentu notarialnego z 29 listopada 2002 r. nabyli z dobrodziejstwem inwentarza: syn S.D. - w 1/3 części spadku, córka W.S. - w 1/3 części spadku oraz syn M.D. - w 1/3 części spadku.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, uczestnik wskazał przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Skarżący nie wykazał, by zaskarżone orzeczenie było dotknięte tego rodzaju nieprawidłowościami. Argumentacja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zasadza się na zarzucie nieprawidłowego podzielenia przez Sąd Okręgowy stanowiska Sądu pierwszej instancji dotyczącego oddalenia wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu neurologii. Jak tymczasem wynika z wiążących Sąd Najwyższy ustaleń faktycznych, poczynionych przez Sądy w oparciu o przeprowadzony w sprawie dowód z opinii biegłego psychiatry i dokumentację medyczną spadkobiercy, spadkobierca nie doznał po przebytych udarach zaburzeń neuropsychiatrycznych. Dokumentacja medyczna spadkobiercy, doznane przez niego zaburzenia oraz zalecane leki były przedmiotem analizy biegłego psychiatry pod kątem wpływu na stan psychiczny spadkobiercy. Jakkolwiek zatem ocena, czy udar wpłynął na świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli przez spadkobiercę, powinna być co do zasady przedmiotem oceny specjalisty z zakresu neurologii, tak przedmiotem tego rodzaju oceny na potrzeby oceny wystąpienia przesłanki z art. 945 § 1 pkt 1 k.c. nie są abstrakcyjne i możliwe z medycznego punktu widzenia skutki udaru, lecz stan zdrowia i skutki udaru doznane przez konkretnego spadkobiercę. W okolicznościach przedmiotowej sprawy nieprzeprowadzenie wskazywanego przez skarżącego dowodu nie uzasadnia w konsekwencji wniosku, że skutkowało to wydaniem orzeczenia oczywiście nieprawidłowego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., postanowił jak w sentencji.

[SOP]

[r.g.]

